

Delovanje državnega zbornika.

Ozir.

Državna zbornica imela je 8. julija svojo zadnjo vojo in bržkone se bode baje spet 26. septembra sklicalca.

Po vsem prišla je letos zbornica nekaj do delovanja. Drugo leto so namreč občne nove volitve in to je morebiti pri mnogih „zastopnikih“ bilo natočilo, da so se zmislili, da ljudstvu nič ne pomaga, da delovanje zastopnika v drugem ne obstoji, da vtakne „vsakdanjo plačo“ v žep, ampak da se zahteva tudi očividno končano delo. Da pa je zbornica prišla do delovanja, je zasluga agraričnih krogov, ki so z prošnjami proti lahkomiselnim potratim časa protestirali in „visoko zbornico“ k delu nagajali ali spodbujali.

Gotovo bode tedaj našo bralce zanimalo se seznaniti z posameznimi učinki tega delovanja kako so nastali v obliki postav. Temu naj služijo sledeči podatki.

Od 1. januarja t. l., odkar je baron Gautsch ministrski predsednik, sklenili so se sledeči zakoni:

Postava za silo, po kateri se je vladi kredit v znesku 15 in pol milijonov kron za podpore istim posestnikom, katerim so prirodni dogodki škodo naredili, dovolil; dovoljenje za posojilo v znesku 57 milijonov kron za dopolnitve denarnic; dovoljenje za nabor 59024 novincev (rekrutov) za armado in 14500 za domobranstvo (Landwehr); znižanje pristojbin za vloge v obrtniških zadevah; pet zakonov določih se uporabe delnih zadolžnic; postave za zanesno odproščenje davka za stanarino; zakon tičiče priprijege (Vorspann) za vojaštvo; postava za krajevne železnice zdaljša se do 31. decembra 1905; zdaljšava zakona, tičičega se olajšila davka za iste, ki jim je leta 1895 potres veliko škode naredil; prodaja večih poslopij, ki so državi spadala in nepotrebna bila (izmed teh nekaj starih kasarn v Gradcu); zasnovni proračun državnih dohodkov in stroškov od 1. julija do 31. decembra 1906.

Vse te postave so že sakcijonirane. Nadalje spreeli so se še sledeči zakoni: Zakon tičič se colne arife; prepričevalna postava za nedeljski počitek; ponemožba sodnikov pri upravnem sodišču; udeležba države pri priskrbi kapitala za več krajevnih železnic; zvišanje državne garancije za krajevno železnicu Lienert-Male, zgradba železnice od Krems-a do Grein-a, priskrba denarja da se Kremstal-železnica predrugači v glavno železnično družbo reda; postava za krošjarstvo (Hausierhandel); prepričevalna postava tičiče o pristojbin za imovinski prenos; zakon za odvrajanje in uničenje svinjske kuge; nektere določbe gradarine (Gebäudesteuer) so se predrugačile; pripravljanje Floridsdorf-a na Dunaj; trgovinska pogodba Nemčijo in postava, po kateri sme vlada trgovinske pogodbe z Bulgarijo in Švico za ta čas uravnati; dovoljenje za večji kredit 91 milijonov kron (k dovoznim 228 milijonom še 91) za zdradbo alpskih železnic; pridobitev pincgauske krajevne železnice po zavi.

Nekaj postav je v gospodski zbornici ostalo, od koder ne pridejo dalje, nekaj jih je prišlo, in te ima državni zbor še za rešiti.

Omeniti še moramo, da se je, kakor naši bralci gotovo vejo, naša državna zbornica v ogrskem vprašanju v zelo slabu luči pokazala.

Pregledamo celo delovanje, lahko mirno rečemo, da se je za kmeta pač zelo malo storilo. Imamo pač pre malo poslancev, ki bi znali, kje nas čevelj tišči, pre malo se spoznajo z celim življenjem in gospodarstvom po deželi. Drugo leto nam bo dano, da si izvolimo poslance, kake mi potrebujemo, da tudi za nas kmete kaka drobtinica odpade.

Rusko-japonska vojska končana.

Krvavi dnevi v daljni Aziji so končani, zaželeni mir končal je vojsko, ki je trajala od lani 8. februarja do 29. p. m. V Portsmouth se je sklenil mir. Japonci, čeravno so na suhem in na morju vedno zmagali, so odnehalni in slednjič privolili v točke, katere Rusijo niso preveč zadele. Kaj se tiče odškodnine, obstoji pa baje neka tajna pogodba, itako da se Japoncev stroški plačajo. Ruska moč je za delj časa v Aziji potrta, doma je tudi vse navkriž in dolgo dolgo bo trajalo, ko bo še le v ožji domovini nastal red. Japoncev pa dosedaj niso hoteli prav kot kulturni narod priznavati, še le ko je svet sprevidel, da imajo dobre kanone, sedaj je kaj drugač. Mirovna pogodba se je 5. t. m. podpisala in obstoji iz 15 točk in dveh dodatkov. 1. točka konstatičuje, da sta se znova sklenila mir in prijateljstvo med vladarjem in podaniki Rusije in Japonske. 2. točka: Rusija priznava, da ima Japonska pravico varovati v Koreji svoje politične, vojaške in gospodarske interese. Rusija se ne bo protivila odredbam, ki jih bo smatrala Japonska v sporazumljenu s korejsko vlado za potrebne. Ruski podaniki in podjetja pa imajo v Koreji iste pravice, kakor druge narodnosti. 3. točka: Ruska in japonska armada se umakneta iz Mandžurije v določenem roku. 4. točka: Zakupne pravice, ki jih je imela Rusija v Port Arthurju, Dalnjem in na bližnjem ozemlju in morju, preidejo na Japonsko, vendar pa se morajo respektirati že pridobljene pravice ruskih podanikov. 5. točka določa, da se v Mandžuriji dovoljuje svobodno trgovanje vsem narodom. 6. točka fiksira delitev mandžurske železnice med Rusijo in Japonsko pri postaji Kuangčeng. Obe proggi se smete samo rabiti v trgovinske in industrijske namene. Rusija obdrži vse pravice, ki jih je pridobila v pogodbi o zgradbi železnice s Kitajsko. 7. točka: Rusija in Japonska se zavežeta, da napravita železniško zvezo obhod prog v Kuangčengu. 8. točka: Obe železniški zvezi morate biti urejeni tako, da se promet medsebojno ne bo motil. 9. točka: Rusija odstopi Japonski južni del otoka Sahalina do 50. točke geografske širine s pripadajočimi otoki vred. Zagotovi se svobodno parobrodstvo skozi La-